

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstva L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 22 (693)

Gorica - četrtek 31. maja 1962 - Trst

Posamezna številka L 30

Nekaj za „pobožne“ komuniste

V Italiji je izšla knjiga z naslovom: *La religione nell'URSS*. V knjigi so skoraj samo izvečki iz Boljšaja Sovjetskaja Enciklopedija, ki je izšla v Moskvi v 51 zvezkih v 10 letih. Ko človek bere to knjigo, mora priznati, da so sodelavci omenjene enciklopedije zelo površno in brez vsakega kritičnega duha razpravljali o veri, o problemu, ki človeka zanima, odkar je začel misliti. V primerjavi z njimi je znani sovražnik Cerkve Voltaire spisal pravi umotvor objektivnosti. V tej enciklopediji je jasno povedano, da je vera opij za ljudstvo. Ta nesmisel je izhodišče vsem njihovim nadaljnjim izvajanjem. Med drugim pravijo, da je oktrobrska revolucija posekala vse socialne korenine vere. In se potem hvalijo, da so v Rusiji dosegli popolno ločitev države od Cerkve, da so zaplenili vse imetje samostanov, da so odstranili verouk iz šole. Tam je tudi zapisano, da je boj proti veri eden izmed glavnih principov marksistične filozofije. »Da je URSS domovina brezbožnega naziranja o svetu«. Prvič po dolgih stoletjih človeške zgodovine so samo v Sov. zvezi bile ustvarjene potrebne razmere za zmago nad vero v duši ljudskih množic, tako da je v tej »srečni« republiki vera samo spomin na minule čase, čeprav morajo priznati, da vera še vedno živi. To vse je razumljivo, če pomislimo, da vse te izjave izhajajo iz materialističnega gledanja na svet. A če pogledamo v podrobnosti, se moramo čuditi, da zapišejo v »enciklopediji«, ki bi morala biti znanstvena knjiga, razne trditve, ki nimajo nič skupnega z znanostjo. N. pr. sv. Avguštín je po njihovem mnenju fanatičen propagandist verskega oskurantizma, ki skuša z raznimi sofizmi dokazati, da so suženjstvo, zasebna lastnina in socialna neenakost nekaj dobrega. »Da je zadnja knjiga sv. pisma dobila točno in znanstveno razlago pri Engelsu«. Dalje: da katoliška akcija ima namen uresničiti reakcionarne cilje imperialistov in da je pod fašizmom bila pod kontrolo fašistične oblasti. (Saj vemo, kaj je Papež Pij XI. mislil o fašizmu, ko je izdal poslanico: *Non abbiamo bisogno*). O jezuitih piše, da so najbolj perfidni in zaničevanja vredni elementi v taboru sovražnikov miroljubnega človeštva. Da je češčanje Matere božje služilo Cerkvi, da je kmetom prepredila boj proti posestnikom. Da so misijonarji agenti kapitalističnih držav. Da je Pij XII. med drugo svetovno vojno pomagal bloku fašističnih držav. Da je Vatikan popolnoma odobril razbojniške namene hitlerjancev in da je sodeloval s fašistično kliko Tita in anglo-ameriških imperialistov. (Kaj poreče k temu *Primorski dnevnik*?) In bi še lahko nadaljevali s takimi »nepristranskimi in znan-

Tragična smrt ministra Spallina

Minister za pošto in telegraf senator Lorenzo Spallino je tragično preminil v nedeljo 27. maja, ko se je s svojim avtom peljal po avtocesti, ki iz Milana vodi k Jerolim. Njegov avto je zašel s poti in se zaletel v nasproti prihajajoči »1100«. Minister so takoj prepeljali v bolnico v Saronno, a je že med prevozom podlegel hudim poškodbam. Tudi oba potnika nasprotnega avta sta zadobila hude poškodbe. Ministra so prenesli nato v Como, kjer je zadnje čase stanoval in bil splošno priljubljen.

Obisk v Carigradu

Pri nekem zasedanju na Dunaju, ki je bilo nedavno in ki je bilo posvečeno vprašanju vzhodnih cerkva, je generalni vikar Povedal, da je dunajski kardinal Koenig pred kratkim obiskal pravoslavne patriarha v Carigradu. Pobudo za ta obisk je dal sam sveti oče. Pri istem zasedanju je dunajski pravoslavni škof izjavil, da sedanja doba vedno bolj utirja povezavo med katoličani in pravoslavni. Papež in patriarh sta odprla novo pot. V verniku druge veroizpovedi ne gledamo več nasprotnika, ampak brata.

stvenimi« izjavami »znanstvene« enciklopedije. Zanimivo je to, da so zanje vse vere enake in da se je treba proti vsem veram boriti z vsemi sredstvi. V teh knjigah se dobi n. pr. dokument odpadlega pravoslavne škofa Osipova, razni dokumenti pravoslavne cerkve, ki je postala orodje v rokah oblasti za razkristjanjevanje mas, in poslanica, ki jo je ta cerkev naslovila na častitljivega Josipa Visarjonoviča (Stalina), kateremu želijo še dolgo vrsto let zdravja in stalnih uspehov pri njegovih velikih podvigih za dobrobit ljudstva. (Vemo, kaj Hruščev sodi o njem). Na vsak način je jasno tudi iz same »Boljšaje enciklopedije«, da med vero in brezbožstvom ni mogoče noben dvogovor, ker je vera smrt vsakega brezbožstva in je vsako brezbožstvo smrt vsake vere.

B.

Po Salanovi obsodbi

Vojaško sodišče je izreklo obsodbo nad generalom Salanom. Spoznalo ga je za krivega, toda priznalo mu je olajševalne okoliščine. Zato mu ni izreklo najvišje kazni, smrti, temveč ga je obsodilo na dosmrtno ječo.

Pravdorek vojaškega sodišča je iznenadil vse, tudi Salana samega, še najbolj pa generala De Gaulla. Zdelo se je namreč, da bo sodišče izreklo enako obsodbo zoper Salana, kot jo je izreklo zoper generala Jouauija, ki ga je obsodilo na smrt. Toda pri političnih procesih res ni mogoče predvideti, kako se bodo končali. Tako se je zgodilo, da so Salanu prizanegli z življenjem.

Francoski in svetovno časopisje je obsodbo zelo komentiralo. Eni so bili veseli, da Salan ne bo prišel pred puške; drugi so pa to milo postopanje zoper upornega generala, ki je bil glavni poveljnik OAS, obsodili kot krivično, češ da bi le najstrožja kazen mogla oasovce nekoliko prestrašiti in jih za silo spraviti k pameti. Toda zdi se, da je teroristična OAS v Alžiriji že vse kompromitirala in da Francozem v tej deželi ne bo več obstanka. Igrali so vse za vse in sedaj vse izgubili. Tako se zdi. Posledica tega je že množični beg Francozov iz Alžirije. Zadnje dni dosega število izseljencev že tri tisoč na dan. Če bo šlo tako naprej, se bo izselilo kakih 500 tisoč Francozov in njih prijateljev, to je polovica francoskega prebivalstva. In vprašanje je, ali bo vsaj polovica ostala, kajti oasovci so sedaj začeli požigati javna poslopja kar od kraja. Tako so postale njihova žrtev že številne šole v Alžiru in Oranu in drugod. Trdijo, da hočejo zapustiti za seboj le požgano zemljo. Kam pripelje sovražstvo, ki ga podžiga slepi nacionalizem! Po takem divjanju oasovcev bo pač le malokateri Francoz želel ostati v deželi, potem ko bo postala neodvisna arabska država.

Ob zidu sramote

Ob zidu sramote, kot imenujejo zid v Berlinu, je vedno nemirno. Pobegi v najbolj dramatičnih oblikah so na dnevnem redu. Zadnjič so neznanzi zid podminirali in ga nekaj metrov porušili. Ob puku je nastalo streljanje, ker je vzhodna policija menila, da misli kdo zbežati. Toda izkazalo se je, da je bila to le demonstrativna gesta nekaterih nezadovoljnih, ki že

Konec stavke v Španiji

Velika stavka v Španiji se je približala koncu. V soboto in naslednji ponedeljek se je vrnila na delo večina stavkajočih po 4 in več tednih stavk. Kot znano, je stavka zajela predvsem severne predele Španije, tako zvano deželo Baskov, ki je industrijsko najbolj razvita, a tudi najbolj sovražno razpoložena do generala Franca in njegovega režima. Vzrokov za nevoljo je več, a predvsem gre za res nizke plače delavcev in pa za tradicionalno nasprotje Baskov do Špancev. Baski se čutijo narod, Španci jim pa tega v njih slepem nacionalizmu nočejo priznati, zato jim kratijo njih nacionalne pravice in s tem netižno neprestano mržnjo Baskov do Špancev.

Poleg tega so Baski globoko ver-

no ljudstvo, silno povezano s svojimi duhovniki, ki skupaj z ljudstvom trpijo zaradi narodnih in socialnih krivic. Toda vernost Baskov je drugačna kot Špancev. Ni čustvena in zunanja, temveč globoka in bolj umirjena. Tudi to je bilo vzrok, da smo pri omenjenih stavkah prisostvovali kaj čudnemu pojavu: z delavstvom je potegnili duhovščina in mladina katoliške akcije ter nekateri škofje. Med njimi je tudi primas iz Tolleda kardinal Pla y Deniel. Pa ne samo baski duhovniki, tudi drugi so stopili na stran delavcev in na podlagi načel enciklike Mater et Magistra zahtevali izboljšanje delovnih pogojev in pa pravico delavcev do stavke.

Toda tudi Franco je našel svoje zagovornike med cerkvenimi krogi. Škof v Madridu je med drugim suspendiral cerkvenega asistenta katoliške akcije, ker je dovolil tiskanje nekega letaka v prid stavkajočemu delavstvu. Konflikt med delavci in gospodarji je zašel torej tudi na cerkveno področje in nekako razdelil cerkveno hierarhijo na dva dela: za Franca in proti Francu.

Tega se je zavedal tudi general Franco, ki je zato v nedeljo v nekem govoru napadel tudi Cerkev, ker se je vmešala v zadevo zadnjih stavk. Dejal je, da so bili to nekateri mladi duhovniki. Toda dejstvo je, da so za duhovniki tudi razni visoki cerkveni krogi. To nam priča, da se v španski cerkvi zbuja globok socialen čut do delavskega stanu, kot uči sv. oče v svoji encikliki, in da se Franco zastoj baha, da je Cerkev z njim. Cerkev je s trpečimi in s stiskanimi, katerim želi, da pridejo do večje socialne pravičnosti ne tako kakor uči Marks, temveč kakor uči Cerkev.

Polom delavske samouprave v Jugoslaviji

Znano je vsem, kako so jugoslovanski politiki na moč povzdigovali svoj novi socialistični sistem delavskega samoupravljanja, ki so ga bajž vpeljali. Stavili so ga za zgled najbolj naprednega socializma. Sedaj pa so spoznali, da so se bridko uželi. Gospodarske stiske namreč, ki so vanje zašle, pripisujejo delavskemu samoupravljanju. Trdijo, da je to krivo vsem sedanjim težavam. Tako je vsaj dejal Kardelj pred poslansko zbornico. Zato je isti mož, ki je najbolj zagovarjal delavsko samoupravo v podjetjih, sedaj moral napovedati konec temu poskusu. Prešli bodo zopet k prejšnjemu centralističnemu vodstvu v gospodarstvu pod direktivami vsevedne in vseznalne partije. To se pravi, da se Jugoslavija vrne za deset let nazaj. Iz tega sledi, da se jugoslovanskemu ljudstvu ne obetajo nič kaj lepi časi, zakaj partija bo zopet povsod uveljavila svojo brezobzirno diktaturo. Voditelji upajo, da bodo dosegli boljše uspehe. Ljudje si pa pravijo: Prej so gospodarili direktorji, ki so bili partijci, sedaj pa bodo gospodarili partijci, ki bodo direktorji. Ali bo zato kaj boljše? Kardelj je tudi napovedal, da bodo zamenjali razne vodilne osebnosti v zvezni in v republiških vladah. Treba je pač poiskati žrtvene kozle.

Sporočili so istočasno, da je

sovjetska vlada povabila maršala Tita na počitnice v Rusijo. Tudi to je znamenje novih časov.

Pred upravnimi volitvami

Politično življenje in s tem tudi delo parlamenta v Italiji je delno omrtvičeno z raznimi volitvami. Prejšnji mesec so bile na vrsti volitve novega predsednika republike, prihodnji mesec pa bodo upravne volitve v številnih velikih mestih Italije. Med temi so Rim, Bari, Milan, Neapelj. Vršile se bodo na binkošti. Volitve so sicer upravne, toda vsi se zanje pripravljajo kot bi šlo za prave politične volitve. Zato je tudi parlament že prekinil zasedanja, da se bodo voditelji mogli bolj poveseliti volilni propagandi. Važnost prihodnjih volitev vidi v tem, da bodo to prve večje volitve, odkar se je vpeljala politika levega centra. Volivci bi se morali izjaviti ne toliko za može, ki bodo vodili omenjene občine, temveč za novo politiko strank levega centra. Zato če bodo prihodnje volitve ugodno izpadle za omenjene stranke, bo vlada še živela in skušala ostvariti svoj program, predvsem podžavljenje električne energije; če pa bodo KD, socialni demokrati, republikanci in socialisti izšli poraženi, potem bomo verjetno imeli novo preusmeritev vladne politike v Italiji.

Kriza v Laosu

Mala država Laos je še vedno na niti med vojno in mirom. Komunistični Patet Lao neprestano napada in si osvaja mesto za mesto. Nič ne pomagajo protesti ZDA in Sovjetske Rusije. Vse kaže, da tam ubogajo Peking in ne Moskvo. Peking pa želi vojno in ne mir tudi zato, da odvrne pozornost od domačih težav. Lakota in stiske so na Kitajskem tolikšne, da jih ljudstvo ne more več prenašati. Zato ljudje trumoma beže v Hong Kong in v Macao. Toda tudi tu ne morejo vseh sprejeti in jih zato vračajo nazaj. Podajajo si te uboge ljudi kot otroci žogo.

R A Z N O

Drugi ameriški astronaut

Amerika slavi že drugo zmago v vesolju. V četrtek 24. maja je drugi ameriški astronaut Scott Carpenter odletel v vesolje s kabino »Jarja VII.«. Napravil je tri poletje okoli zemlje v sedmih urah in trideset. Pristal je na morju 300 km od določenega kraja, zato je nad uro časa čakal v kabini, preden so ga zasedli. Tretji polet okoli zemlje in pristank je bil za Carpenterja silno tvegana zadeva. Sam je izjavil: »Vrnitev v atmosfero je bila silno težka. Zdelo se mi je, da plezam po steni šeste stopnje s pomočjo edine vrvi, ki mi grozi, da me bo zadržala.« Ker so se opazovalci in vodniki na zemlji bali, da bi Carpenterju zmanjkalo goriva, so mu ukazali, naj sam vodi kabino na tretjem poletu okrog zemlje. Astronavtu, ki je bil nekoliko vznemirjen, se ni posrečilo, da bi točno razumel navodila, kar so tudi na zemlji takoj opazili in s strahom sledili njegovemu poletu. Vendar se je Carpenter zopet znašel in srečno zaključil svoj polet v vesolje.

Predsednik ZDA je prvi po telefonu čestital Carpenterju in pozneje je v svoji poslanici no ljudstvo izrazil pohvalo astronautu in vsemu osebju, udeležnemu pri tem tveganem, a srečno zaključenem poletu.

Scott Carpenter je bil skrbno pripravljen za ta polet v atmosfero. Ima za seboj 2900 ur zračne plovbe in najboljše sprečevalo kot učitelj, bojevnik in pilot v zračni službi. Že pri prvem poletu Johna Glenna v vesolje je bil on izbran za »rezervo«, če bi se Glennu v zadnjem trenutku kaj pripetilo.

Kakor pred 80 leti

Ob 80-letnici otvoritve Sentgothardskega prelaza in ob 250-letnici rojstva ženevskega filozofa Rousseauja so ljubitelji narave z izredno potozo počastili ta dvojni spomin. Iz muzejev so potegnili zaprašene pošne kočije, ki so se potem s konjsko vprego napotile preko Sentgothardskega prelaza v švicarsko mestoce Novevälle; tako iz Milana, Pariza, Liona, Bruslja, Frankfurta in Münchena. V Milanu se je velika množica zbrala na trgu Cavour in prisostvovala odhodu starodavne pošne kočije, ki bo v osmih dneh z izmenami prepotovala 463 kilometrov dolgo pot do švicarskega mesta. V Cantù blizu Coma so na to kočijo »uprizorili« tudi roparski napad. Roparji so oropali potnike in odpeljali enega izmed poštarjev. Potniki so se zelo prestrašili, dokler se ni vsa zadeva na naslednji postaji med splošnim veseljem razjasnila.

40. padovanski sejem

V torek 29. maja so slovesno otvorili 40. padovanski velesejem. Slovesnost so prenašali tudi po televiziji. Razstave se je letos udeležilo 3500 podjetij, od teh 1100 iz tujine. Spored letošnje prireditve je ne navadno bogat.

Novost na letošnji padovanski razstavi je naprava, s katero sta brata diletanta Judica-Cordiglia iz Turina sledila pogovoru in znakom prvih ruskih in ameriških astronautov in jih posnela na trák z neko posebno napravo. Obiskovalci bodo lahko to napravo videli in slišali glasove iz vesolja.

KRŠČANSKI NAUK

Cerkev opravlja daritev sv. maše

Okoli leta 150 je sv. Justin v posebnem pismu, namenjenem rimskemu cesarju, opisal, kako kristjani opravljajo daritev svete maše, ker so pogani blatili kristjane, da pri svojih daritvah koljejo otroke in jedo njih meso ter pijejo njih kri. — V tem obrambnem spisu je obred sv. maše takole opisan: »Začnemo z branjem svetih knjig, sledi pridiga in nato so molitve.« Nato pa nadaljuje: »Ko smo končali molitve, prinesejo kruh, vino in vodo. Potem predstojnik moli in zahvali Boga in ljudstvo to potrdi in reče svoj Amen. — Nato se posvečeni darovi razdelijo. Vsak prejme svoj del. Odsotnim nosijo njihove del na dom diakoni.«

V tem spisu vidimo, da je po Gospodovem naročilu delala Cerkev že v prvih stoletjih isto, kar je Kristus storil pri zadnji večerji. — Ko so prinesli kruh in vino k oltarju, je duhovnik zmolil nad darovi molitev, ki jo imenujemo »velikoduhovniško molitev«. V nji je izgovoril besede spremenjenja, ki jih je Jezus izgovoril pri zadnji večerji. Nato se je sveta hrana razdelila.

Kristus sam je pri sv. maši naš veliki duhovnik. Mašnik je samo njegov vidni namestnik. Ko mašnik nad kruhom in vinom izreče Kristusove besede: »To je moje Telo — To je moja kri«, se kruh in vino v svojem bistvu spremenita. Ta del sv. maše imenujemo spremenjenje.

Pod podobama kruha in vina se Kristus, naš veliki duhovnik, po mašnikovi službi daruje Očetu kot žrtev in se da nam v hrano. Sv. maša je torej obenem vidna daritev, ki jo po Kristusu darujemo, in sveti obed, ki ga Kristus nam pripravlja.

Velikoduhovniška molitev pri sv. maši se začne z besedami: »Res se spodobi in je pravično, primerno in zveličavno, da se ti zahvaljujemo vedno in povsod, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog, po Kristusu, Gospodu našem... konča pa se po povzdigovanju z besedami: »po njem, z njim in v njem je tebi Bogu Očetu vsemogočnemu v edinosti Svetega Duha vsa čast in slava na vse veke vekov«; in verniki odgovarjajo: »Amen«.

Spomin svetnikov pri sv. maši: Sveta maša se daruje samo Bogu. Vendar se pri njej spominjamo tudi svetnikov, pred vsemi Marije prečiste Device — in sicer na dva načina: Bogu se zahvaljujemo za milosti, ki jim jih je naklonil, svetnike pa prosimo, naj prosijo Boga, da bi bil milostljiv tudi nam grešnikom.

Za življenje: Pri sv. maši bom pobožno navzoč; poslušal bom branje in pridigo, molil bom skupaj s Cerkvijo, Jezusu se bom daroval obenem z darovi na oltarju in, če bo le mogoče, bom pristopil k sv. obhajilu. Če ne bo mogoče drugače, bom vsaj duhovno prejel Jezusa.

Iz življenja Cerkve

Za dijake iz komunističnih dežel

Španski primas in nadškof iz Toleda kardinal Pla y Deniel je odredil pretekli teden, da so v vseh španskih škofijah izvedli zbirko v korist dijakov, ki prihajajo iz dežel onstran železne zaves. Del nabrane vsote bo služil povečanju delavnosti zveze vere, to je društva, ki so ga ustanovili pred desetimi leti v namenu, da nudijo pomoč Cerkvi molka.

Nova župnija v čast novemu svetniku

Ena novih župnij nadškofije v New Yorku, to je 403. župnija, bo nosila ime sv. Martina de Porresa. Tako je izjavil nadškof kardinal Spellman ob kanonizaciji novega dominikanskega svetnika. To je tretjič v zadnjih letih, da so objavili, da bo neka župnija v New Yorku posvečena svetniku na sam dan njegove kanonizacije.

Dar nemških katoličanov

Kakor poročajo upravni uradi škofovske ustanove nemških katoličanov Misereor, so nemški katoličani v teku zadnje denarne zbirke v korist borbe proti lakoti in boleznim na svetu darovali 44 milijonov mark, to je šest milijard 820 milijonov lir.

Krsti v Hong - Kongu

V teku velikonočnega tedna so v Hong-Kongu krstili 2.100 konvertitov. Število vernikov te škofije se je tako dvignilo na 182.000, katehumenov, ki se še pripravljajo na sveti krst, pa je 13.000.

Zoper rasno razlikovanje

Nadškof iz Bostona, kardinal Cushing, je s posebno izjavo podprl pogumno akcijo, ki jo vrši nadškof iz New Orleansa, msgr. Rummel v korist rasne integracije. Kardinal je prosil vernike, naj molijo, da bi rasisti in tisti, ki se bore za ločitev med belo in črno raso, odstopili od svoje zmote. Kardinal je zlasti nastopil proti obrekovanju in obtožbam rasistov. Odločno stališče in zadržanje nadškofa v New Orleansu, tako je dejal kardinal, zasluži vso našo podporo in je v spodbudo vsem katoličanom.

Sv. Martin de Porres

Prvo nedeljo v maju je papež proglasil za svetnika blaženega Martina de Porres. Novi svetnik je bil rojen 9. 12. 1579 kot nezakonski sin osvobodene sužnje. Šest let starega je španski vitez iz Burgosa de Porres, ki je bil kasneje guverner Paname, priznal kot svojega sina. Dal ga je šolati, nakar ga je vrnil materi. V Peruju je stopil v dominikanski samostan kot navaden služabnik in strežnik redovnikov. Zaradi njegovega vzglednega svetniškega življenja so ga kljub temu, da je bil nezakonski, leta 1603 sprejeli v red. Tudi kasneje je novi svetnik v veliki ponižnosti vršil posle bolničarja, skrbel za reveže, za Indijance in zamorce in pomagal vsakomur, kolikor je mogel. Sloves o njegovem svetniškem življenju je šel po vsej deželi. Po njegovi smrti so ga pokopali z najvišjimi častmi v Limi v Peruju. Leta 1837 ga je papež Gregor XVI. proglasil za blaženega; 6. maja pa je bil med ogromno množico vernikov vseh celin v Vatikanu proglašen za svetnika.

Kongres ministrantov

26. julija letos bodo prispele v Rim romarske skupine ministrantov iz vseh evropskih dežel. 6. avgusta bodo sprejeti pri sv. očetu in se bodo udeležili v baziliki sv. Petra recitirane sv. maše. Svoje romanje bodo zaključili z verskim obredom pri grobu sv. Tarcizija, ki je zaščitnik ministrantov.

Za 1100-letnico sv. Cirila in Metoda

Po vsem svetu bodo prihodnje leto Slovaki proslavili 1100-letnico prihoda sv. Cirila in Metoda na Slovaško. Ob tej priložnosti bodo zgradili v Rimu nov zavod sv. Cirila in Metoda, ki bo imel namen izobli-

Sprejem novega nadškofa

V vrsti goriških nadškofov je msgr. Andrej Pangrazio trinajsti. Vraževerni ljudje bodo iz tega sklepali, da ga čaka kaka posebna usoda. Kaj je Bog v svojih načrtih sklenil, ne vemo. Vemo pa, da je novemu nadškofu Gorica pripravila odlično sprejem. Težko kateri drugi nadškof je bil sprejet s toliko slovesnostjo in s tolikim navdušenjem kot preteklo nedeljo msgr. Pangrazio. Od Ogleja dalje so ga povsod spremljale in pozdravljale množice ljudstva. Posebno veliko jih je bilo v Gorici po korzu in na Travniku in dalje po ulici Roma do stolnice. Bili so ne samo meščani, nego tudi ljudje iz cele škofije, ki so želeli prvič videti novega nadpastirja. In seveda, v obilnem številu so prihleti duhovniki, redovniki in zastopniki katoliških organizacij. Lahko rečemo, da je bilo zbrano v Gorici vse, kar je vernega in s Cerkvijo čutečega.

Poleg vernikov in duhovnikov so bili številni tudi zastopniki oblasti. Sprejema so se udeležili poleg goriškega prefekta dr. Nitrija in kvestorja, še župan dr. Poterzio, poslanec KD Martina, videmski senator Pellizzo, senator Valauri, videmski prefekt Vecchi in drugi. Prišli so zastopniki KA iz Livorna, Padove, Verone. Dalje zastopstvo tržaškega kapitlja in kapitlja iz Vidma, iz Padove, Verone in razni drugi prijatelji našega nadškofa. Toliko rdečih talarjev je bilo v sprevedu iz nadškofijske palače v stolnico kot že dolgo ne.

Stolna cerkev je bila kaj kmalu pre-

polna. Zato so mnogi ostali zunaj in po zvočnikih sledili obredom v cerkvi. Tu so nadpastirja pozdravili najprej pevci z močnim Ecce sacerdos magnus. Združena zbor iz stolnice in od Sv. Ignacija je vodil g. Jericijo, orgla pa je prof. Filej. Nakar so škofu sredi cerkve dali poljubiti križ. Stopil je pred oltar in nato zasedel svoj nadškofovski sedež. Tedaj je kanonik sholastik msgr. Ristits prebral papeško pismo, s katerim sv. oče imenuje msgr. Pangrazio za novega goriškega nadškofa. Cerkevni zakonik namreč določa, da nihče ne more veljavno zasedati škofijske stolice, dokler se pred duhovniki in verniki ne prebere tozadevno papeško imenovanje. Sele od tega trenutka dalje je novi škof polnopravno umeščen v svoji službi. Pismo se glasi:

»Janez XXIII., služabnik služabnikov božjih, kapitlju, duhovščini in vernikom goriško-gradiščanske nadškofije pozdrav in apostolski blagoslov!

Sporočano vam, da smo danes imenovali nadpastirja goriško-gradiščanske nadškofije. Predstojnik vam bo v Gospodu. Vlada vas bo v imenu božjem. Ko smo se posvetovali s kardinalom tajnikom sv. konzistorialne kongregacije, smo za to mesto imenovali častitega Andreja Pangrazio, dosedanjšega škofa v Livornu, pobožnega in izkušnega moža. Podelili smo mu vse pravice in časti, ki pritičejo tej vzvišeni službi.

Ko vam to naznanjamo, vas spodbujamo, da ga sprejmete z ljubeznijo kot od Boga

Papeške misijonske ustanove

Ustanova za širjenje vere je nastala v Lionu 3. maja 1822 na podlagi načrta, ki ga je izdelala leta 1819 Pavlina Jaricot. Ta ustanova je sedaj razširjena po vsem svetu. Njen zaščitnik je sv. Frančišek Ksaverij. 3. maja 1922 je papež Pij XI. sprejmenil prvotno ustanovo v papeško, jo podredil neposredno sveti Stolici preko kongregacije za širjenje vere in prenestil njen sedež v Rim. S tem je hotel papež poudariti njen nadnarodni značaj in dokazati zanimanje, ki ga sveta Stolica goji zanjo. Pij XI. je izjavil, da je ta ustanova prva med vsemi drugimi, ki pomagajo misijonom. Vsi kristjani morajo biti njeni člani s tem, da molijo za misijonarje in ustanovo, da ji darujejo svoje žrtve in svoje prispevke. Da bi utrdila vez med člani, objavlja ustanova za širjenje vere svojo revijo, ki je v Italiji mesečnik »La Crociata«, v Franciji trimesečnik »Les Annales«, v Belgiji in v številnih drugih deželah pa izhaja letno. Ustanova za širjenje vere prireja stalne razstave v Lurdu in Lisieuxu, drugod pa organizira letno v različnih škofijah 15-dnevne premestljive misijonske razstave,

kovati mlade semeniščnike slovaške na rodnošči, ki se zaenkrat ne morejo vrniti v domovino. Razen tega bodo priredili svetovno romanje slovaških vernikov v Rim.

Občni zbor papeških misijonskih družb

V palači kongregacije za širjenje vere se je 16. maja vršil občni zbor papeških misijonskih družb. Predsedoval je kardinal Agagianian. Proučevali so, kako bi napravili misijonsko delo in zanimanje za misijone bolj uspešno. Pater Courtois je predlagal, naj se v semeniščih sistematično uvede tudi misijonska vzgoja, kar so že vpeljali v semeniščih na Holandskem. Nato so podali obračun, koliko denarja se je zbralo in kako je bil uporabljen. V letu 1960 so misijonske družbe zbrale 20.096.000 dolarjev; v letu 1961 je bilo zbranih 21.957.925 dolarjev. Zbirka se je povečala za 1.616.487 dolarjev. Ta denar bodo razdelili v tekočem letu.

Italijanski socialni teden

Socialni teden italijanskih katoličanov bo letos v Sieni od 24. do 28. septembra. Tega tedna, ki je že 35., se bo udeležilo dva tisoč delegatov. Razpravljali bodo o vplivu modernih audiovizivnih sredstev.

Marijine kongregacije za akademike

V Italiji so Marijine kongregacije za akademike zelo delavne. Takih kongregacij je čez sto, ki imajo skoraj tri tisoč članov, polovico od teh je akademikov, polovica pa akademikark. Največ članov je v Rimu: 436.

s katerimi skuša prikazati vernikom velike misijonske probleme in vzbuditi v njih smisel za molitev in prispevke za misijone. Ustanova za širjenje vere organizira vsako leto svetovni misijonski dan, ki ga morajo proslaviti v vseh župnijah na svetu. Ima tudi dvojne posebne službe, misijonsko službo mladine in službo misijonske laikata. Njihovo delavnost lahko povzamemo v tri besede: spoznavati, moliti in sodelovati.

Papeška ustanova sv. Definstva je bila ustanovljena leta 1843 po msgr. De Forbinu Jansonu. Svoje mednarodno središče ima v Parizu. Namenjena je otrokom do 12. leta. Njen namen je oblikovati v otroških dušah misijonsko zavest in pripraviti mladino, da postane zavesten član širjenja vere.

Ustanova sv. Petra apostola. Ustanovila jo je Stefanija Bigard leta 1880 v Caenu in ima namen sodelovati pri bistveni nalogi oblikovanja in izbire domačega duhovništva. Člani posebej molijo za duhovnike in bogoslovce. Njihovi denarni prispevki služijo za vzdrževanje semenišč v misijonskih deželah.

Misijonska zveza duhovščine pa je bila ustanovljena leta 1908 s strani patra Pavla Manna v Italiji. V njej so duhovniki, redovniki in redovnice. Njen namen je, vzbujati in ohranjati v članih misijonski duh. Kardinal Agagianian je nekoč zapisal: Duhovniška misijonska zveza je najvažnejša misijonska ustanova. Biti mora vir, ki naj krepi druge. Misijonska ideja se mora po duhovnikih širiti po vsem svetu.

Za zaključek bomo odgovorili še kratko na vprašanje, zakaj so potrebne te misijonske ustanove. Nekateri trdijo, da je bolj koristno in prijetneje darovati misijonarju, ki ga poznamo. Na ta ugovor misijonarji odgovarjajo, da samo ustanova za širjenje vere v Rimu redno zagotovi za potrebe misijonarjev minimum, ki ni odvisen od spremenljivih kapric in slučajnega srečanja. Priložnostna pomoč ob priliki kratkega obiska misijonarja v domovini je sicer dragocena, toda nezadostna. Na trditve, da ni važno, kdo dobi naš prispevek, odgovarjamo, da je ustanova za širjenje vere, ki je dobro organizirana, edina, ki lahko vzporeja vse delo v misijonih in ki lahko pravično razdeli sprejete podpore.

Papeške misijonske ustanove skrbijo za nad 700 misijonskih škofij. In vedar razpolagajo samo z vsoto, ki je malo višja od izdatkov, ki jih potroši na leto neka ameriška tvrdka za svojo reklamo. Papež želi, da v vsaki škofiji in župniji ustanovijo te ustanove in da vsak vernik postane njihov član. Samo tako bo Cerkev mogla nadaljevati s svojim misijonskim naporom. In če misijonom ne moremo pomagati drugače, vsaj duhovno sodelujmo z njimi z našo vsakodnevo molitvijo.

določenega in v božjem imenu poslanega in da poslušate njegove odredbe. Tako bo z veseljem nosil težko breme, ki ga je sprejel iz ljubezni do vas.

Ukazujemo, naj se to pismo prebere na prvi seji stolnega kapitlja in v stolnici na prvi zapovedani prazniški dan.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 4. aprila 1962, v četrtem letu našega vladanja.

Jakob Alojzij Copello,
kancler sv. Rimske Cerkve

Ko je bilo to pismo prebrano, je novega nadškofa pozdravil v imenu duhovščine in vernikov stolni prošt msgr. Soranzo, nakar so se nadškofu poklonili navzoči člani stolnega kapitlja in pa vsa škofijska duhovščina. Po tej poklonitvi je povzel besedo novi nadpastir. Bilo je veliko pričakovanja, kaj bo povedal, kajti prišel je glas, da je dober pridigar in podjeten škof.

V svojem govoru je msgr. Pangrazio najprej pozdravil vse, katerim gre pozdrav: stolni kapitelj, duhovščino, oblasti, bogoslovce, bolnike, verske organizacije in zlasti še vse delavce. Nato je poudaril nekaj dogodkov iz svojega življenja in končno razvil program svojega dela. Dejal je, da je poslan oznanjat besedo božjo in deliti božjo milost po sv. zakramentih. Temu da se hoče posvetiti v blagor vseh, ki so mu izročeni.

Beseda mu je tekla gladko, ognjevitost in prepričevalno. Njegov govor se je nekoliko raztegnil. Bilo je pač njegovo srce preporno ganotja in toplih čustev. Nadpastirjeva beseda je na naša ugodna tla, saj je poudaril, da prihaja le kot višji dušni pastir in ne s kakšnim drugim namenom.

Po nagovoru je sledil Te Deum in blagoslov z Najsvetejšim.

Bilo je vse domače, kakor da bi se z novim nadškofom že dolgo poznali. Zdi se, da res ne bo težko, se mu približati in mu odpreti svoje srce.

Takoj po končanih slovesnostih v stolnici so se nadškof in povabljeni gostje odpeljali na grad, kjer so novega nadpastirja pozdravili zastopniki civilnih oblasti.

Slovenski socialni delavci so zborovali

Dne 1. maja — na praznik sv. Jožefa Delavca — je imela Družabna Pravda, ki ima svoj sedež v Buenos Airesu v Argentini, svoj redni občni zbor, združen s sv. mašo za vse žive in mrtve člane Družabne Pravde. Sv. mašo je daroval duhovni vodja D. P. Jože Jurak, ki je imel po evangeliju na zbrane lep in globok govor. Po sv. maši je nato v dvorani Slovenske hiše začel občni zbor predsednik Družabne Pravde Lojze Erjavc. Odborniki so podali poročila o svojem delovanju v pretekli poslovni dobi. Iz teh poročil je bilo razvidno, da je organizacija tudi v tej dobi živahno in pridno delovala in se živo zanimala za vse socialne probleme v svetu in zlasti še med slovenskimi izseljenci. Prav posebno pa se je trudila, da bi Slovenci čimprej dobili prevod najnovejše socialne enciklike Mater et Magistra. Iz predsednikovega poročila in poročila urednika Smersuja je bilo razvidno, da je organizacija vodila obširno korespondenco prav zaradi tega vprašanja in da je po njenem prizadevanju prišlo končno do tega, da sta prof. dr. Gnidovec in dr. Lenček prevedla navedeno okrožnico in da je bil prevod že poslan v Rim p. Prešernu S. J., ki bo v vatikanski tiskarni oskrbel njegov tisk. Iz poročil je bilo tudi razvidno, da bo na prošnjo Družabne Pravde prof. dr. Ignacij Lenček napisal komentar k navedeni socialni encikliki in ga bo izdala Družabna Pravda.

Iz poročila odbornika za sindikalna vprašanja Avgusta Horvata smo zvedeli, da se je odbor DP trudil, da bi povezal zastopnike slovenskih delavcev v velikem Buenos Airesu v vseh podjetjih, kjer je zaposlenih kaj Slovencev, da bi skupno z njimi reševal sindikalna vprašanja teh delavcev in jim dajal zlasti navodila pri volitvah delavskih zaupnikov. Ta akcija pa ni uspela tako, kot je to želel odbor.

Iz poročila urednika Rudolfa Smersuja pa smo zvedeli, da se tiska socialna revija »Družabna Pravda« v 650 izvodih, ki gredo v roke Slovencev po vsem svetu. Gotovo ima glasilo veliko uslugo, da se je poznanje krščanskega socialnega nauka med Slovenci močno razširilo, da se o teh vprašanjih mnogo piše in govori. Značilna za Družabno Pravdo je njena duhovna širina in toleranca. Zajema vse Slovence brez (Nadaljevanje na 3. strani)

GORIŠKE NOVICE

Srebrna maša pri Sv. Ivanu

Izredno toplo in pristrčno domače je potekla slovesnost srebrne maše g. prof. Mirka Fileja v cerkvi sv. Ivana. Dekleta so okusno okinčale z belim cvetjem in zelenjem glavni oltar, pred katerega je vidno ganjen pristopil naš priljubljeni srebrnomašnik prof. Filej. Njegovi pevci so mu na koru zapeli pozdravno pesem, nato so si sledile naše lepe majniške in evharistične pesmi do končne ljudske pesmi Marija skoz življenje. Msgr. F. Močnik je imel ob evangeliju slavnostni govor, ki je tako lepo sovpadal v letošnje šmarnice, ki govorijo o duhovnikih in duhovniških poklicih. Poudaril je še poseben dar, ki ga je Bog naklonil nocojšnjemu jubilatnu, dar za petje in muziko. Ob njegovih toplih besedah se je ne samo jubilatnu, ampak tudi vernikom, orosilo oko. Mogočna zahvalna pesem je zaključila to izredno lepo slovesnost in zdelo se je, da z nami prepevajo vsa nebesa in se radujejo z nami ob tem lepem dogodku. G. jubilat je nato razdelil med vernike spominske podobice in jim dal poljubiti relikvijo.

Seja občinskega odbora

Na seji občinskega odbora pretekli teden so med drugim razpravljali tudi o ureditvi in asfaltiranju mestnih ulic. Odbornik za javna dela Lupieri je predlagal vrsto ukrepov za izboljšanje mestnih ulic. V poštev pride 88.700 kv. m raznih cest, ki niso še asfaltirane ali pa potrebne nove asfaltne prevleke.

Odmevi stavke

v podgorski predilnici

Pred okrožnim sodiščem v Gorici so po večkratnem odlogu končno dne 25. maja razpravljali o delavcih podgorske predilnice, ki so bili javljeni sodišču zaradi nemirov pri stavki dne 11. aprila lani. Razpravi je prisostvovalo z velikim zanimanjem številno občinstvo, zlasti še zainteresirani delavci predilnice. Sodišče je opustilo skoro vse obtožbe. Le dva delavca, Maggio in Kodermac, sta bila obsojena vsak na štiri mesece in 15 dni zapora ni na plačilo sodnih stroškov. Kazen pa je le pogojna in jima ne bo vpisana v kazenski list. Oba pa kljub temu nameravata vložiti priziv.

Dve mladi žrtvi cestne nesreče

Na cesti med Ločnikom in Gorico se je v soboto pozno ponoči pripetila strašna cestna nesreča, ki je zahtevala smrt dveh mladih zaročencev, 21-letnega Cezarja Galia iz Krmine in 21-letne Liliane Franco iz Moše. Cesare se je po vsej verjetnosti hotel ogniti mrtvi mački na cesti in je zašel pri tem na sredo ceste. Iz nasprotne strani je prav takrat pripeljala neka »Giulietta« iz Vidma in trčenje je bilo neizogibno. Ker je bila naglica pri obeh vozilih pre-

TRŽAŠKE NOVICE

Tržaški delavci pri sv. očetu

V soboto 19. junija je sprejel sveti oče okoli tisoč delavcev in uradnikov iz združenih jadranskih ladjedelnic. Poromali so v Rim pod vodstvom tržaškega gospoda škofa. G. škof in vsi tisti, ki so šli v avdienco k svetemu očetu, pravijo, da je bil sprejem pri svetem očetu nekaj nepozabnega. Sveti oče je imel kar dva govora. Najprej je povedal nekaj misli kar po domače in v te je zлил vso svojo prijaznost in dobrotljivost, ki je vse pričujoče navdušila. Nato pa je imel še govor, ki ga je že prej pripravil. V njem je po svoji navadi obudil nekaj spominov na tržaško mesto in na pridnost njegovih prebivalcev in dal par lepih navodil za krščansko življenje. Pred govorom svetega očeta je tržaški škof prebral pozdrav, v katerem je povedal, da so prišli v Rim k skupnemu očetu za obletnico enciklike Mater et Magistra.

Isti večer je sveti oče poslal k tržaškemu škofu svojega osebnega tajnika, da mu je znova zatrdil svoje veselje nad obiskom. Drugi dan, v nedeljo, je g. škof maševal za ladjedelniške romarje na grobu svetega Pija X. Se isti dan se je g. škof vrnil v Trst in v Rocolu posvetil novo cerkev v čast svetemu Piju X. Pri sveti maši je ra-

cejsnja, so bile posledice zelo hude. Oba zaročenca sta izgubila življenje in tudi potnika avta sta zadobila zelo hude poškodbe. Smrt obeh mladih ljudi je vzbudila med prebivalstvom veliko žalost.

Podgora

Našemu g. župniku

V torek 22. t. m. je častiti g. župnik Bernard Spacapan iz Podgore slavil srebrno obletnico mašniškega posvečenja.

Po načrtih božje Previdnosti je g. Spacapan pri nas od leta 1949 dalje. Torej že lepo število let gospod Spacapan biva in deluje v Podgori, rekli bi dovolj časa, da lahko pozna vsakega Podgorca posebej. Zal ne moremo reči, da sleherni faran dobro pozna njega, mislimo njegovo požrtvovalnost in očetovsko skrb prav do vsakega izmed nas, njegovo zanimanje do vsega, kar se dogaja v Podgori, njegovo gorečnost pri pridobivanju duš za dobro stvar.

Ni naš namen, da bi v tem članku opredelili delovanje našega g. župnika. Podatki in številke so v teh okoliščinah suhoparni

Vabimo

na kulturni večer,
ki bo v Steverjanu,
v dvorani na Križišču
v ponedeljek 4. junija ob 21^h.

Predavanje z barvnimi slikami

Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

bosta vodila dr. Bratina
in dr. Vrtovec iz Gorice.

in bi ne povedali nič več kot to, kar že vsi vemo.

Na tem mestu želimo le izraziti vso hvaležnost našemu g. župniku.

Leta se hitro vrtijo in skrb za življenje terja od vsakega izmed nas, da izbere pot, čisto da zapusti domačo vas. In kdor je večeraj še kot mali pevec ali strežnik pripeval svoj trud za dobro stvar, danes že kot mož dela in skrbi za družino.

Prepričani smo, da so se na ta dan vsi s hvaležnostjo v oči in z gorečnostjo otroških let spomnili našega g. župnika. V duhu so se znašli pri oltarju mirenske župne cerkve, kjer je g. Spacapan 23. maja 1937 prvič dvigal k nebu zlati kelih božje Pijače in kjer je po 25. letih ponovil to daritev in zapel Najvišjemu Te Deum.

Našemu g. župniku voščimo, da bi še dolgo let opravljal med nami visoki poklic; želimo, da bi tudi v nas našel nekoliko opore pri nadaljnjem delovanju v Gospodovem vinogradu in kličemo strnjenej okrog njega:

»Srebrnomašnik, ad multos annos in nomine Domini!«

Nekateri farani

Praznik tržaških skavtov

V nedeljo 20. maja so se tržaški skavti predstavili širši javnosti s prisrčnim skavtskim večerom. Avditorij je bil za to priliko tako poln, kakor je le malokdaj. Prisotni so bili večinoma starši in mladina. Skavtski večer je bil za marsikoga prijetno presenečenje, saj mu je odkril udeleževanje fantov, katerega doslej ni poznal.

Zelo ugoden vtis je napravil skavtski zbor, ki je zapel šest pesmi. V zboru je skoro trideset skavtov, ki so se več mesecev marljivo vadili pod vodstvom prof. Marice Zupančičeve. V razmeroma kratkem času je znala ustvariti iz fantov, od katerih večina še ni sodelovala pri nobenem zboru, dober zbor, ki je poslušno sledil njenemu dirigiranju. Najbolj je ugajala Vodopivčeva »Hej, pipco!«, ki bi jo ljudje še enkrat radi slišali, pa niso bili uslišani. Zelo si želimo, da bi skavtski zbor nadaljeval s svojim delom, ker bo lahko še veliko pomenil v našem kulturnem življenju na Tržaškem.

Starešina skavtov prof. Theuerschuh je z jedrnatimi besedami naslikal pomen skavtizma za vzgojo mladine in nato orisal ob krasnih skioptičnih slikah nastanek tržaških skavtov pred enajstimi leti in nadaljnji razvoj.

Z velikim zanimanjem smo sledili opisu življenja v taboru, ki so ga ponazarjale prelepe skioptične slike. Za nekaj časa se nam je zdela, da smo tudi sami s skavti na taborjenju v kaki dolini ob potoku pod gorami. Skavti se vsako leto najbolj veselijo poletnega taborjenja. Ta misel jih spremlja skozi vse leto. Taborjenje pa je

tudi zares visoka šola družabnega življenja, kjer se fantje, ki so doma iz različnih krajev, spojijo v eno samo veliko družino.

Zavetnik skavtov je sveti Jurij, zato je bila posrečena misel, da je bila na programu Legenda o sv. Juriju. Morda je bila za mlade igralce nekoliko pretežka.

Veliko smeha so prinesle šaljive točke, od katerih so bile nekatere prav izvirne. Salo o Prešernovi inspiraciji za Sonetni venec pa bi bilo bolj opustiti. Ravno pri teh šaljivih točkah smo spoznali, da so skavti v podajanju šal pravi mojstri. Saj tudi ni čudno. Kjer so skupaj mladi ljudje, tam tudi šal ne sme manjkati.

Program skavtskega večera je bil zelo pester in privlačen; trajal je nad dve uri in se nam je zdel še prekratke. Upam, da se bo uresničila želja zadnje skavtske pesmi »Pesem slovesa«, da se bomo videli še kdaj! Podobne prireditve nas bodo vedno privabile.

Skavtske družine so raztresene po vsem Tržaškem ozemlju. Le malo je krajev, kjer še nimajo skavtske družine. Starešina skavtov je prof. Ivan Theuerschuh, glavni cerkveni asistent pa je g. Lojze Zupančič, ki je skavte tudi prvi ustanovil, in sicer pred enajstimi leti kot kaplan v Skednju. V Trstu je najbolj delavna skavtska četa pri Sv. Vincencu.

Lep je skavitizem in za mladino vsestransko koristen. Podpirajmo delovanje skavtov z našim zanimanjem in tudi s kakšnim darom, kadar bi nas prosili za pomoč ob pripravah na taborjenje.

S. Z.

Zaključek tedna

za duhovniške poklice

Teden za duhovniške poklice se je v nedeljo zaključil v Trstu v cerkvi sv. Antona Novega s pridigo avguština patra Angelinija ob veliki udeležbi. Po pridigi je tržaški škof imel slovesni zaključni obred.

Revija »Trieste«

Kot običajno se ob majsko-junijski številki revije Trieste radi ustavimo, da podamo kratko poročilo in se s tem seznanimo s problemi tržaške publicistike v zadnjih dveh mesecih. Naslovna sčran prikazuje osrednji dogodek, ki je vzbudil v tem času v Trstu splošno zgražanje, to je notranjost hiše prof. Schiffrerja po plastičnem atentatu, ki ga je zagrešila že znana tolpa novofašistov. Zelo zanimiv je intervju z Ivanom Regentom, kjer se med drugim opazi, da sta si oba komunistična veljaka, ko sta si obe komunistični struji na Tržaškem valili cele vozove kletvic in psokv, ostala izven te polemike v prijateljstvu in spoštovanju, kaj pa se je dogajalo med njihovimi pripadniki, smo bili sami priča.

Mitja Volčič poda na osrednjih straneh revije svoje vtise iz Londona ob priliki zadnjega protiatomskega pohoda pod naslovom Nedelja v Hyde Parku. Članek je zanimiv, vendar imamo vtis, da išče Volčič cenene efekte, pač kot poklicni časnikar. Morda bi bilo dobro, da bi se malo več informiral o položaju katoliške Cerkve v Angliji in zlasti ne ocenjeval celote s posamezniki. Članek spremljajo izredno zanimive slike, ki jih je posnel Marijan Slokar, ki krasno podajo vzdušje karakterističnega parka ob priliki pohoda. Pavle Merku prikazuje srbsko glasbeno zgodovino. To je že tretji zapovrstni prispevek o zgodovini jugoslovanske glasbe. V prejšnjih številkah je Merku, kot smo že poročali, pisal o slovenski in hrvatski glasbi. Trstu je posvečenih več člankov z raznih področij

Semerani piše o regulacijskem načrtu. Furlani poda svoje gledanje na probleme tržaškega pristanišča. Schiffrer pobija trditve, da je bil Trst v dvajsetletni dobi fašizma res ekonomsko žarišče za vzhod. Med kroniko poda o gledališču bilanco pretekle sezone Tinjo Ranieri. Po njegovem mnenju je bilo najzanimivejše delo Luigia Squarzine Tri četrtine meseca. Ob tem naj omenimo, da je ravno v sredo Radijski oder podal to delo v prevodu Vinka Beličiča na radiu Trst A. Nino Pontini poda poročilo o pretekli sezoni koncertnega društva. Iz Milana piše o tržaških umetnikih Chiaruttini, kjer omenja razstave tržaških slikarjev Righija, ki sicer živi v Rimu, Rosignana in Sormanija ter velik uspeh mladega tržaškega pianista Fabia Peressonija ter klarinetista Giorgia Brezigarja.

O spremembi mišljenja nemške mladine piše iz Berlina tržaški podžupan Cumbat. Giacomo Bologna pa se bavi z izvolitvijo predsednika Segnija.

FT

Slovenska industrijska strokovna šola na Opčinah

vabi starše svojih učencev
in vse prijatelje mladine
na

zaključno šolsko prireditev,

ki bo v nedeljo 3. junija ob 17. uri
v Prosvetnem domu na Opčinah.

Na sporedu so:

nastop šolskega pevskega zbora - recitacije - plesne točke - prizor »Cigani«
ter veseloigra »Plastika«.

Razstave

V galeriji dei Rettori v istoimenski ulici za občinsko palačo je prirejena zanimiva razstava pripadnikov javne varnosti in kvesture. Kot vidite, se umetniški čut najde tudi v najtežjih poklicih. Od vseh del so najboljša Grassijeva.

Verska razstava

Mednarodno katoliško gibanje za stike z javnostjo je razglasilo mednarodno umetniško razstavo, na katero so bili povabljeni najboljši svetovni umetniki, da sodelujejo z deli verskega značaja, po možnosti s posebnim poudarkom na koncilu.

Rojan

Za prvo obletnico našega Marijinega doma nam je naša igralska skupina pripravila dobro uspešno igro Namišljeni bolnik. Igra je precej znana, a prinaša vedno mnogo smeha, če je lepo podana. Vsak igralec se je potrudil, da je izdelal poseben lik, ki ga igra zahteva. Igravci so nas skušali tudi z izgovorjavo in obleko popeljati v tisti čas, ko je igra nastala. V veliki meri se jim je to posrečilo. Dvorana je bila polna. Prisotni so igralce nagradili z obilnim ploskanjem. Igro je režiral osmošollec Franko Zerjal, ki mu k njegovemu prvemu uspehu iskreno čestitamo.

Mlada igralska skupina je zelo navdušena za oder, zato uspehi gotovo ne bodo izostali. Prepričani smo, da nam bo pokazala še veliko lepega.

Mačkovlje

V soboto 19. t. m. smo pospremili k zadnjemu počitku Petra Parovela, najstarejšega vaščana. Bil je zgleden mož, veren kristjan, dober družinski oče, umen posestnik in nekdanji gostilničar. Dolgo so mu peli v slovo zvonovi, katerim je ob krstu botroval. Pogreba se je udeležilo zelo veliko število ljudi.

Družina Parovel se toplo zahvaljuje vsem pogrebcom, darovalcem cvetja, cerkvenim pevcem, ki so mu zapeli v zadnji pozdrav doma, v cerkvi in ob grobu; hvala tudi župnemu upravitelju dr. Janežiču.

Pokojnemu naj sveti večna luč.

*

V nedeljo 27. t. m. smo doživeli nov dan veselja in srčje prvega sv. obhajila. Med mašo so prvoobhajancem peli šolski otroci. Pri večernicah so prvoobhajanci slovesno obnovili krstno obljubo. Zaključili smo praznik veselo razpoloženi ob gledanju primernih filmov ter s petjem naših lepih pesmi.

Iz Beneške Slovenije

Oblica

Vesele in žalostne novice

Dne 15. nov. 1959 nam je strela do tal porušila zvonik in silno poškodovala cerkev. Pod skrbnim in požrtvovalnim vodstvom g. župnika je danes vse ogromno delo dokončano. Stalo je okrog 20 milijonov lir; dobili pa smo le 2.600.000 lir podpore in 3.800.000 lir od zavarovalnice. Zvonik se zopet ponosno dviga v zrak visok 31 m, zgrajen po načrtih arhitekta Mornadinija; vsa cerkev je na zunaj in znotraj prenovljena in okrašena z novimi slikami prof. De Carla. Tujci in izletniki se ne morejo načuditi toliki krasoti v skromni gorski vasi.

Ker je farna cerkev posvečena sv. Mariji Magdaleni, ki je živela 33 let kot spokor-

NOVE KNJIZICE

za doraščajočo mladino:

KDO NAM BO PAVEDAL RESNICO
(za fante)

DA BOS VEDELA ODGOVOR
(za dekleta)

Cena obširne knjižice s slikami: 100 lir

ZELO PRIPOROČAMO!

nica v gorskih pečinah, so naši umni predniki na poti iz vasi do cerkve pustili skabnato pečino kot poseben spomin na našo župnijsko zavetnico. Celu župnišče so sezidali na pečinah. Vse te pečine smo okrasili s cveticami, da se zdijo kot cvetlična cesta. Vse to na čast naši zavetnici in v okras tudi naši vasi.

Ali kolika žalost, da so sedaj sredi te lepote tik pred župniščem sezidali garažo za avtomobile in s tem pokvarili vso okolico. Ali še več, svojevoljno so porušili javno pipo (fontano), ki je služila za zalivanje omenjenega vrta, pa tudi za snago v cerkvi in v župnišču, kamor hodijo otroci vsak dan h krščanskemu nauku. Tam je tudi postaja za hitro pomoč. In da bi bila brezobzirnost še večja, so ob kopanju temeljev za garažo vso zemljo zasuli kar na cesto do cerkve in s tem otežčili dohod do cerkve zlasti še v slabem vremenu. Tujci se z zgražanjem vprašujejo, kako da je do tega prišlo in kako da oblasti tega niso prepovedale, saj je sramota za kulturo Italije.

Na žalost moramo poročati, da smo vse storili in protestirali vespovedno, pa zdi se, da se vse naše pritožbe uтопе v vinu v gostilni, kjer je iskati graditeljev garažarjev. Drugi so zopet mnenja, da za vsem temaritič Lega Nazionale, ki na ta način hoče nagajati duhovniku Slovencu. Seveda tega ne verjamemo, kajti Lega Nazionale bi ne mogla dopustiti tolike kulturne sramote. Pač pa je iskati krivcev temu nekulturnemu početju v gostilni, ki jo tujci imenujejo »pekel obliški«. Tu se rekrutirajo alkoholizirani nasilniki in se pripravljajo pretepi, katerih žrtev so postali 25. aprila tudi naši vrli orožniki. Tu se prebija nja Bog in Mati božja, tu se celo javno poziva k preklinjevanju. Tu je vir vsega hudega za našo faro. In posledice? Ko grata pokvarjena mladina v tujino, jo prave vedo nazaj s policijo ali pa jo obdržejo tujci kot nadlego.

● IZŠEL JE »PASTIRČEK«

rajo alkoholizirani nasilniki in se pripravljajo pretepi, katerih žrtev so postali 25. aprila tudi naši vrli orožniki. Tu se prebija nja Bog in Mati božja, tu se celo javno poziva k preklinjevanju. Tu je vir vsega hudega za našo faro. In posledice? Ko grata pokvarjena mladina v tujino, jo prave vedo nazaj s policijo ali pa jo obdržejo tujci kot nadlego.

Zahvala

Vsem, ki so prisostvovali v cerkvi sv. Ivana v Gorici pri 25. obletnici moje prvotne daritve, se prisrčno zahvaljujem. V prvi vrsti gre moja zahvala č. duhovščini, ki mi je stala ob strani, Msgr. Fr. Močnik za zvišene besede, ki jih je posvetil duhovništvu in naši pesmi; preč. dr. K. H. Marju in preč. g. M. Mazori za asistenco. Zboru Sv. Ivana, zboru »Lojze Bratuž« zboru Mar. družbe iz Gorice ter gđ. prof. Lojzki Bratuž, ki je orglala, in g. Maksu Debenjaku, dirigentu. Zahvaljujem se vsem prosvetnim organizacijam, ki so poslale svoje zastopnike na slavo; zahvaljujem se vsem zborom, družinam in posameznikom, ki so mi poslali voščila in čestitke.

Vseh sem se spomnil pri svoji sv. daritvi in še posebej v povračilo daroval zanj še oče daritev, da bi vsem Jezus. Veliki duhovnik, obilo povrnili za dobroto, ki so izkazali meni ubogemu duhovniku.

Mirko Filej

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 700 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici